

BIURO RADY GMINY BARANÓW

Wpłynęło dn.: 28.04.2024

Numer: WAO-0004-35.2024-JR

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BARANOWIE
ZA ROK 2023**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	3
II. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BARANOWIE.....	3
III. BUDŻET GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BARANOWIE.....	4
IV. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	6
V. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.....	10
VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	11
VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.	12
VIII. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	13
IX. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.....	18
X. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	19
XI. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” EDYCJA 2023.....	20
XII. PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 – 2020.....	20
XIII. DODATKI OSŁONOWE.....	21
XIV. PROGRAM „CZyste Powietrze”.....	21
XV. PODSUMOWANIE.....	22

I. WSTĘP.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2023.901 ze zm.) kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie przedkłada roczne sprawozdanie z działalności Ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Baranów, działającą na podstawie Uchwały nr IX/34/90 Gminnej Rady Narodowej w Baranowie z dnia 16 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie oraz Uchwały nr XVII/78/2016 Rady Gminy Baranów z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie nadania Statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Baranowie.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto Ośrodek realizuje zadania wynikające z innych aktów prawnych, w szczególności:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie w 2023 r. realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości świadczonych usług na rzecz osób najbardziej potrzebujących z terenu gminy Baranów. Prowadzona była systematyczna współpraca z wieloma instytucjami, w szczególności z policją, sądami i kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim, Powiatowym Urzędem Pracy w Grodzisku Mazowieckim, placówkami oświaty i placówkami służby zdrowia.

II. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BARANOWIE.

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy, wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej kieruje jednoosobowo kierownik. Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych było ogółem 8 osób na umowę o pracę na pełen etat, tj.:

- Kierownik – 1 etat
- Główny księgowy – 1 etat
- Pracownicy socjalni – 3 etaty
- Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego - 1 etat
- Stanowisko ds. kancelaryjno - administracyjnych – 1 etat
- Asystent rodziny – 1 etat

Oraz na umowę zlecenie:

- sprzątaczką.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baranowie wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

III. BUDŻET GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BARANOWIE.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie w 2023 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę 4.241.678,56 zł, z czego:

- ze środków budżetu gminy: 1 119 049,76 zł
- ze środków budżetu państwa: 9 373 280,83 zł

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 1 – Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie za rok 2023.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie wydatków w 2023 r.	w tym:	
			Środki budżetu gminy zł	Środki budżetu państwa zł
85202	Domy pomocy społecznej	245 917,01	245 917,01	0,00
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	0,00	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	17 957,07	88,07	17 869,00

85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	92 020,00	86 976,00	5 044,00
85216	Zasiłki stałe	206 943,66	145,66	206 798,00
85219	Ośrodki pomocy społecznej	735 508,66	632 167,66	103 341,00
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	56 572,77	36 916,77	19 656,00
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	59 290,00	23 716,00	35 574,00
85295	Pozostała działalność	11 141,00	0,00	11 141,00
85395	Pozostała działalność	421 526,13	0,00	421 526,13
85415	Stypendia dla uczniów	19 277,92	3 855,58	15 422,34
85501	Świadczenia wychowawcze	0,00	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 053 118,30	0,00	2 053 118,30
85503	Karta Dużej Rodziny	1 014,67	0,00	1 014,67
85504	Wspieranie rodziny	73 412,79	62 318,97	11 093,82
85508	Rodziny zastępcze	49 147,72	49 147,72	0,00
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	116 291,60	116 291,60	0,00
85513	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	25 569,90	0,00	25 569,90
85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	13 800,00	13 800,00	0,00
85595	Pozostała działalność	43 169,36	0,00	43 169,36
Razem		4 241 678,56	1 271 341,04	2 970 337,52

Źródło: opracowanie własne

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej odprowadził do budżetu gminy dochody w wysokości **21.451,55 zł** – dane ze sprawozdania Rb-27s na dzień 31.12.2023 r.

Strukturę zrealizowanych dochodów w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 2 – Dochody Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie za rok 2023.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie dochodów w 2023r. w zł	w tym:	
			Środki budżetu gminy w zł	Środki budżetu państwa w zł
85202	Domy pomocy społecznej	0,00	0,00	0,00
85214	Schronienie	18 632,20	18 632,20	0,00
85216	Zasiłki stałe	0,00	0,00	0,00
85219	Ośrodki pomocy społecznej	275,00	275,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	380,60	380,60	0,00
85501	Świadczenia wychowawcze	0,00	0,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 163,75	0,00	2 163,75
Razem		21 451,55	19 287,80	2 163,75

Źródło: opracowanie własne

Wśród zrealizowanych dochodów GOPS za 2023 rok wyróżniamy dochody, które pozostają do dyspozycji gminy a także dochody, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa. Dochody pozostające do dyspozycji gminy pochodzą z odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez GOPS, zwroty za pobyt w DPS, schroniskach dla osób bezdomnych oraz zwroty za wydatki poniesione w latach ubiegłych. Do dochodów, które muszą być odprowadzone do budżetu państwa zaliczamy przede wszystkim nienależnie pobrane świadczenia (zasiłek stały, okresowy, świadczenia rodzinne, zasiłek pielęgnacyjny) w latach ubiegłych wraz z odsetkami od nienależnie pobranych świadczeń.

IV. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2023 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- a) 776,00 zł - dla jednoosobowego gospodarstwa domowego
- b) 600,00 zł – dla wieloosobowego gospodarstwa domowego

W 2023 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały **76 rodzin, łącznie 143 osoby**. Liczba mieszkańców na terenie Gminy Baranów na dzień 31.12.2023 r. wynosiła **5091 osób**. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby

mieszkańców Gminy Baranów przyjąć należy, iż pomocą objęto 2,5 % ogółu mieszkańców Gminy Baranów.

Dominujące problemy społeczne na terenie Gminy Baranów, na podstawie których przyznawane były świadczenia pomocy społecznej prezentuje poniższa tabela:

Tabela Nr 3 – Powody przyznawania świadczeń za rok 2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	54	102
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	8	24
Bezrobocie	10	27
Niepełnosprawność	40	55
Długotrwała lub ciężka choroba	21	39
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	19	67
Przemoc w rodzinie	1	3
Alkoholizm	7	7
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Zdarzenia losowe	0	0

Zródło: opracowanie własne

W 2023 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto **54 rodziny**, w których żyły **102 osoby**. Kolejnymi powodami była niepełnosprawność, następnie długotrwała lub ciężka choroba.

Ubóstwo jest zjawiskiem bardzo negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa. Są rodziny, które w ubóstwie znalazły się z powodów takich jak niepełnosprawność czy choroba. Niestety są również rodziny, w których występuje duża bierność i pasywność skutkująca utrzymywaniem się ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością. Szczegółowe zestawienie wypłaconych w 2023 r. świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela:

Tabela nr 4 – Świadczenia pieniężne pomocy społecznej udzielone w roku 2023.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1.	Zasiłek stały	33	348	206 943,66
2.	Zasiłek okresowy	5	15	5 820,00
3.	Zasiłek celowy i celowy specjalny	8	8	2 900,00
4.	Zasiłek celowy w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	42	42	21 250,00
5.	Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0
RAZEM				236 913,66

Zródło: opracowanie własne

Patrząc na przedstawione powyżej dane zauważyć należy, że do najczęściej udzielanych świadczeń pieniężnych pomocy społecznej było świadczenie pieniężne w formie **zasiłku stałego**, który przyznawano osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu niepełnosprawności lub z powodu wieku w przypadku, gdy nie nabyli świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z tej formy pomocy skorzystało 43 % ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Drugim najczęściej udzielanym świadczeniem pieniężnym jest **zasiłek celowy** wypłacany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Analizując liczbę rodzin, którym przyznano zasiłek celowy obserwujemy, iż w tej formy pomocy skorzystało 55%, ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy. Tuż za zasiłkiem w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” znajduje się zasiłek celowy zwykły oraz celowy specjalny - skorzystało z niego łącznie **8 rodzin** na kwotę 2 900 zł.

Drugą kategorią świadczeń z pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie należą:

1. Praca socjalna

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokajanie ich potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów

społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny. W roku 2023 pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w **164 rodzinach** korzystających z pomocy społecznej.

2. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego zadania zajmują się głównie pracownicy socjalni Ośrodka przy współpracy m.in. pedagogów szkolnych, lekarzy, terapeutów ds. uzależnień, kuratora oraz psychologa.

3. Zapewnienie posiłku

W roku 2023 r. dzieci w wieku szkolnym z terenu Gminy Baranów objęte były dożywianiem w szkole w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocą objęto **24 dzieci i młodzieży** z terenu Gminy Baranów, na co wydatkowano kwotę **38.040,00 zł.** (z czego dotacja stanowiła 22 824,00 zł, a środki własne wyniosły 15 216,00 zł)

Ponadto GOPS przekazał **30 paczek** w postaci produktów żywnościowych dla **19 osób** najbardziej potrzebujących z terenu gminy, tj. osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych. Łączny koszt paczek wyniósł **10 500 zł.**

4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniami własnymi gminy o charakterze obowiązkowym. Przyznawane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewniania kontaktu z otoczeniem.

W 2023 roku GOPS w Baranowie przystąpił do **Programu rządowego „Opieka 75+”**, którego celem było zwiększenie dostępności usług osobom najbardziej potrzebującym tej formy pomocy. Dzięki pozyskanym środkom z usług opiekuńczych skorzystało **6 osób**, dla których zakres usług został określony w decyzji administracyjnej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie w styczniu 2023 r. zatrudniał jedną opiekunkę na umowę o pracę na pełen etat, od marca 2023 r. usługi opiekuńcze były realizowane przez firmę świadczącą usługi opiekuńcze. Koszt świadczenia usług w **2023 r.** wyniósł **56 572,77 zł**, w tym kwota dotacji wyniosła 19 656,00 zł.

5. Pobyt w domach pomocy społecznej

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniec domu w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce ponosi w pierwszej kolejności rodzina (zstępni przed wstępnymi), następnie gmina, z której osoba została skierowana.

W roku 2023 w domach pomocy społecznej przebywało 5 mieszkańców gminy Baranów. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańców DPS wyniósł 245 917,01 zł.

6. Udzielenie schronienia

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

W roku 2023 w schronisku Centrum Pomocy Bliźniemu Markot w Oryszewie Osadzie dla osób bezdomnych na podstawie podpisanego porozumienia przebywało 9 mieszkańców gminy Baranów. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku wyniósł 83 300 zł.

7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych. W roku 2023 GOPS w Baranowie opłacił składki zdrowotne w łącznej wysokości 17 957,07 zł za 33 osoby pobierające zasiłek stały z tytułu niepełnosprawności lub wieku.

V. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.

1. Ustalenie prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni.

W 2023 roku wydano w tej sprawie 5 decyzji.

2. Informowanie oraz kierowanie mieszkańców gminy do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Grodzisku Mazowieckim

Pracownicy Ośrodka kierują osoby przewlekłe chore, które z powodów zdrowotnych nie mogą podjąć zatrudnienia oraz nie posiadają uprawnień do świadczenia rentowego lub emerytalnego z ZUS lub KRUS, do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności. Na skutek tych działań osoby, które uzyskały orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym mogą ubiegać się o przyznanie pomocy w formie zasiłku stałego lub/i zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczeń opiekuńczych. W 2023 r. pracownicy Ośrodka pomogli w powyższym zakresie 30 osobom

3. Przekazywanie odzieży niezbędnych artykułów.

GOPS Baranów pozyskiwał nowe i używane meble, sprzęt AGD, pościel, odzież, wózki oraz zabawki dla dzieci. Powyższe rzeczy przekazywane były do najbardziej potrzebujących rodzin i osób z terenu naszej gminy. **W roku 2023 z pomocy rzeczowej skorzystało 48 osób.**

4. Baranowski Bon Żłobkowy

W 2023 roku na Baranowski Bon Żłobkowy złożono 14 wniosków (5 wniosków w styczniu 2023 r. i 9 wniosków w sierpniu 2023 r.).

Wypłacono łączną kwotę 13 800,00 zł.

5. Stypendia socjalne

Z pomocy w formie stypendium skorzystało 22 uczniów w roku szkolnym 2022/2023 oraz 16 uczniów w roku szkolnym 2023/2024.

W czerwcu 2023 roku wypłacono drugą transzę stypendiów za 6 miesięcy roku szkolnego 2022/2023 oraz w grudniu za 4 miesiące roku szkolnego 2023/2024 na łączną kwotę 19 277,92 zł.

6. Pomoc obywatelom Ukrainy

Od marca 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, realizuje wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W roku 2023 Ośrodek przyjął wnioski na świadczenia dla 19 osób w tym 5 dzieci do 18 roku życia, na łączną kwotę 5 700 zł wypłacanych z funduszu pomocy.

VI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uchwałą nr LXI/332/2023 Rady Gminy Baranów z dnia 22 lutego 2023 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Baranów na lata 2023-2025. W ramach realizacji ww. programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie zatrudniał 2 asystentów rodziny na umowę zlecenie w wymiarze 130 godzin miesięcznie. Zadaniem asystentów jest wspomaganie rodzin, w których pojawiają się problemy wychowawcze. Bywa, że rodzice z różnych przyczyn nie radzą sobie z wychowaniem potomstwa i zapewnieniem mu niezbędnych warunków do prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego. Wtedy właśnie przyznany zostaje asystent rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami lub innymi dysfunkcjami.

W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych 13 rodzin, w których wychowywało się 24 małoletnich dzieci.

Główne problemy rodzin, z którymi pracował asystent w 2023 roku to:

- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych;
- bezrobocie dorosłych członków rodziny;
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej;
- nadużywanie alkoholu przez członków rodziny;
- trudna sytuacja materialno bytowa.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, odpowiednio: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% - w drugim roku pobytu oraz 50% w trzecim roku i następnych latach.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie współfinansował pobyt w pieczy zastępczej dla 8 dzieci z terenu Gminy Baranów.

Tabela nr 5 – koszty pobytu w pieczy zastępczej.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Poniesione koszty w zł
Instytucjonalna piecza zastępcza (placówki opiekuńczo – wychowawcze)	2	116 291,60
Rodzinna piecza zastępcza (rodziny zastępcze)	6	49 147,72
Razem		165 439,32

Zródło: opracowanie własne.

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Jednym z działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 202-2025 w gminie Baranów przyjętego Uchwałą Nr XXII/104/2020 Rady Gminy Baranów z dnia 26 lutego 2020 r.

Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Przemoc w rodzinie to nie tylko znęcanie się fizyczne nad członkiem rodziny, ale także dręczenie psychiczne, wykorzystywanie seksualne i ekonomiczne oraz zaniedbanie.

W celu realizacji powyższego zadania Zarządzeniem nr 22/2012 Wójta Gminy Baranów z dnia 02 kwietnia 2012 r. powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Baranowie, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baranowie. W skład jego wchodzi: pracownicy socjalni, przedstawiciel policji, pedagodzy szkolni,

lekarz, kurator sądowy oraz członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w roku 2023 została podjęta przez Radę Gminy Baranów uchwała Nr LXVI/369/2023 z dnia 28.06.2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz Zarządzenie nr 105/2023 z dnia 06.09.2023 r. w sprawie powoływania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Baranów, w związku z czym dotychczasowe zarządzenie straciło moc. W czerwcu 2023 roku został powołany nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego w skład którego wchodzi przedstawiciele jednostki organizacji pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz sądu. W ramach Zespołu działają grupy diagnostyczno- pomocowe, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny zbierał się 4 krotnie. W 2023 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 3 „Niebieskie Karty” dotyczące przemocy w rodzinie, nie kontynuowano procedury „Niebieskiej Karty” z poprzednich okresów.

Z dokumentacji zgromadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że 3 osoby doświadczyły przemocy domowej, były to 3 kobiety. Wobec tych osób podejmowano następujące działania: diagnozowano sytuację i potrzeby osoby, udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone pracę socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowi odbywali cykliczne wizyty w środowisku, mające na celu monitorowanie sytuacji rodziny.

Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, przeprowadzano cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Analizując powyższe dane zauważyć należy regułę, że osoby stosujące przemoc w rodzinie to najczęściej mężczyźni, często nadużywający alkoholu.

VIII. ŚWIADCZENIA RODZINNE.

1. Zasiłki rodzinne z dodatkami

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki:

- jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka, który wynosi 193,00 zł, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka wynosi 90,00 zł, zaś powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia 110,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95,00 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113,00 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69,00 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wynosi 100,00 zł.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpił do sądu z wnioskiem o przysposobieniu dziecka), osobie uczącej się (jeżeli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium dochodowe jest powiększone do kwoty 764,00 zł.

W przypadku, gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe ustala się prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. tzw. „złotówka za złotówkę”. Dzięki systemowi „złotówka za złotówkę”, rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie. Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie (lub osobie uczącej się) w danym okresie zasiłkowym zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłku rodzinnego.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych zasiłków rodzinnych z dodatkami w 2023 roku.

Tabela nr 6 – Wyplacane zasiłki rodzinne z dodatkami w 2023 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1.	Zasiłki rodzinne	76	3174	217.272,40
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych			133.402,50
Razem				350.674,80

Źródło: opracowanie własne

W 2023 roku w ramach zasiłków rodzinnych wypłacono kwotę **350 674,80 zł.**, z czego **133.402,50 zł.** wynosiły dodatki do zasiłków rodzinnych.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych dodatków do zasiłków rodzinnych w 2023 roku.

Tabela nr 7 – Wyszczególnienie dodatków do zasiłków rodzinnych wypłaconych w 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1.	Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka	6	6	6 000,00
2.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	4	44	17.094,00
3.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	7	86	15.331,30
4.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	15	169	17.892,32
5.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	28	454	42.186,97
6.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	30	342	23.362,68
7.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	66	113	11.248,80
Razem				133.116,07

Źródło: opracowanie własne

Nienależnie pobrane zasiłki rodzinne wraz z dodatkami podlegają zwrotowi. W 2023 roku osoby, które nienależnie pobrały ww. świadczenia dokonały ich zwrotu na kwotę **4.752,00 zł.**

2. Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna.

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi **215,84 zł** miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny oraz małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia lub rezygnują z zatrudnienia i podjęcia się pracy zarobkowej. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł miesięcznie. Jest on przyznawany, jeśli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki, w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764 zł netto.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- innym osobom, na których Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie przysługuje w sytuacji, jeśli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2023 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2458,00 zł miesięcznie.

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych świadczeń opiekuńczych oraz zasiłku dla opiekuna w 2023 roku.

Tabela Nr 8 - Wypłacane świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w 2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
1.	Zasiłki pielęgnacyjne	121	1 410	304.335,00
2.	Świadczenia pielęgnacyjne	30	397	971.080,00
3.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	2	24	14.880,00
Razem				1.290.295,00

Źródło: opracowanie własne

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na

osobę nie przekracza 1922,00 zł netto. Wysokość świadczenia wynosi 1000,00 zł na jedno dziecko. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka dla 21 rodzin w łącznej wysokości **21.000,00 zł**.

4. Świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, którym urodziło się dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia wynosi 1 000,00 zł miesięcznie do ukończenia przez dziecko 1-go roku życia. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego.

W 2023 roku świadczenie rodzicielskie pobrało 10 osób w łącznej wysokości **105.502,00 zł**.

5. Świadczenie „Za życiem”

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za Życiem” jest wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie wypłacił 2 osobom świadczenie „Za życiem” w łącznej kwocie **8.000,00 zł**.

6. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe liczone od podstawy odpowiadającej wysokości wypłacanego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobietę i 25-letniego przez mężczyznę, jeżeli nie podlegają one obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu. W 2022 roku opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne za 23 osoby, w tym za 21 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne oraz za 2 osoby pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy na łączną kwotę **172.277,00 zł**.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne. W 2023 roku opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 11 osób, w tym za 10 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za 1 osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy - łączna kwota składek wyniosła **25.570,00 zł**.

7. Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenia rodzinne dla 3 rodzin w łącznej wysokości **42.322,90 zł** obywatelom Ukrainy którym przysługiwało prawo na

podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583z późn. zm.)

IX. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 900,00 zł. o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej.

W/w świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

W Gminie Baranów ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione. Liczbę rodzin i osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Gminie Baranów w roku 2023 przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr 9 - Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny	8	102

Źródło: opracowanie własne

W 2023 roku ogólna suma wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **48.450,00 zł.**

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów gmina zobowiązana jest do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Na terenie Gminy Baranów w 2023 r. prowadzono działania wobec 28 dłużników, z tego 17 dłużników z terenu Gminy Baranów i 11 dłużników spoza terenu naszej gminy. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 r. przedstawiały się następująco:

- wysłano 17 informacji dotyczących dłużników alimentacyjnych opisujących ich sytuację rodzinną, dochodową, zawodową i zdrowotną oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, pozyskanych poprzez przeprowadzone wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe;
- wezwano 17 dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, wszyscy wezwali stawili się
- wysłano 17 informacji do Komorników Sądowych mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,
- co miesiąc przekazywane są informacje o wysokości zobowiązań do biur informacji o wysokości zobowiązania wobec 28 dłużników;

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Ogólna kwota zadłużenia na dzień **31.12.2023 r.** z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi **1 220 321,67 zł** (w tym odsetki 388 070,08 zł), z czego w 2023 r. odzyskano kwotę **54 528,66 zł** (w tym odsetki 20.819,32 zł). Stan zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień **31.12.2023 r.** wynosi **93 648,13 zł**, z czego w 2023 r. odzyskano kwotę **7 909,43 zł**,

Wygaszono z powodu zgonu dłużnika na łączną kwotę **306 754,73 zł**.

X. KARTA DUŻEJ RODZINY.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, oferowanych przez instytucje publiczne oraz firmy prywatne, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta jest przyznawana jest bezpłatnie niezależnie od dochodu. Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Dzieci mogą się nią posługiwać do skończenia 18 roku życia (chyba, że kontynuują naukę lub studiują, wtedy mają do tego prawo do ukończenia 25 r.ż.). Dzieciom niepełnosprawnym w wieku powyżej 18 lat prawo do korzystania z Karty Dużej Rodziny przysługuje tak długo, jak obowiązuje orzeczenie o niepełnosprawności.

Od 9 czerwca 2021r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w aplikacji mObywatel dla każdej dorosłej osoby, której przyznano prawo do KDR i posiadającej ważny polski dowód osobisty i każdego dziecka, któremu przyznano prawo do KDR i posiadającemu mLegitymację szkolną.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W 2023 roku zarejestrowano 53 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. Zamówiono 125 kart tradycyjnych i elektronicznych dla 47 rodzin.

Od początku trwania programu tj. od 16 czerwca 2014 r. do 31 grudnia 2023 r. łącznie 337 rodzin z terenu Gminy Baranów mogą korzystać z przywilejów jakie daje Karta Dużej Rodziny. Na realizację ww. programu w 2023 roku otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości **1 018,00** złotych.

XI. PROGRAM „OPIEKA WYTCHNIENIOWA – EDYCJA 2023”.

Gmina Baranów w 2023 r. przystąpiła do realizacji rządowego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023. Realizatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie.

Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. Członkowie rodzin, opiekunowie musieli podporządkować swój dzienny rozkład zajęć wykonywaniu czynności związanych z opieką i pomocą, co najczęściej oznacza życie w warunkach ciągłego obciążenia psychofizycznego. Wiele osób w takiej sytuacji rezygnuje z udziału w życiu społecznym, zawodowym, zaniedbuje własne zdrowie czy też inne potrzeby oraz całkowicie rezygnuje z indywidualnych aspiracji.

W roku 2023 w Programie wzięło udział **3 opiekunów** osób niepełnosprawnych, środki przeznaczone na realizację zadania pochodziły w 100% z budżetu wojewody, całkowity koszt Programu w 2023 r. **wyniósł 32.793,32 zł**

XII. PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014 – 2020 PODPROGRAM 2021.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie we współpracy z Polskim Czerwonym Krzyżem Oddział w Grodzisku Mazowieckim realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Głównym celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej. Cele szczegółowe, to organizacja i koordynacja dystrybucji pomocy żywnościowej, przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym przez GOPS do otrzymania pomocy żywnościowej zgodnie z wytycznymi programu.

Podprogram 2023 realizowany był w okresie od marca do października **2023** r. Pomoc żywnościowa trafiła do 104 osób z Gminy Baranów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze:

- a) warzywne i owocowe (groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe),
- b) skrobiowe (makaron jajeczny,)
- c) mleczne (mleko UHT,)

- d) mięsne (szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, filet z makreli w oleju),
- e) cukier (cukier biały,)
- f) tłuszcze (olej rzepakowy),

XIII. DODATKI OSŁONOWE.

1. Dodatek elektryczny

Od 01 grudnia 2022 roku do 01 lutego 2023 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej można było składać wnioski na dodatek elektryczny. Przysługiwał on odbiory energii elektrycznej w przypadku gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną lub pompą ciepła i źródło to zostało wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Wysokość dodatku uzależniona była od wysokości zużycia energii elektrycznej w 2021 roku i wyniosła:

- 1 000,00 złotych – dla gospodarstw, których roczne zużycie prądu nie przekroczyło 5000 kWh;
- 1 500,00 złotych – dla gospodarstw, których roczne zużycie prądu wyniosło powyżej 5000 kWh.

W roku sprawozdawczym zostało złożonych 15 wniosków, z czego pozytywnie rozpatrzonych 14 wniosków, na łączną kwotę 18 000,00 zł.

Zużycie energii w 2021 roku	Liczba rozpatrzonych wniosków	Kwota przyznanych dodatków w zł
Do 5MWh	6	6 000,00
Powyżej 5 MWh	9	12 000,00

XIV. PROGRAM „CZyste Powietrze”.

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach programu można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baranowie wydał 56 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste Powietrze”.

XV. PODSUMOWANIE.

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baranowie jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rok 2023 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i była odpowiedzią na aktualne problemy występujące w środowisku lokalnym.

**Kierownik GOPS w Baranowie
Agnieszka Łopata**